

Dosarul nr.2r-482/22
2-20061100-01-2r-11102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Sandu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.I. Dutca, D, Băbălău, N. Budăi)

DECIZIE

09 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Sergiu Stârcea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ NR. 3 din mun.Chișinău, în procedura falimentului, împotriva Marianeii Stârcea, Gheorghe Stârcea, Sergiu Stârcea și Margarinei Stârcea cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 08 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea depusă de Sergiu Stârcea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul declarat de Sergiu Stârcea,

c o n s t a t ă:

La 05 iunie 2020, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 3 din mun.Chișinău, în procedura falimentului, (în continuare Î.M.G.F.L. NR.3 din Chișinău, în procedura falimentului), reprezentată de lichidatorul Oleg Muntean, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Marianeii Stârcea, Gheorghe Stârcea, Sergiu Stârcea și Margarinei Stârcea, solicitând încasarea, în mod solidar, a datoriei pentru consumul serviciilor comunale (energia termică) în mărime de 102934,09 lei, pentru perioada 01 aprilie 2013-01 mai 2020.

Prin hotărârea din 16 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a perceput, în mod solidar, de la Mariana Stârcea, Gheorghe Stârcea, Sergiu Stârcea și Margarita Stârcea în beneficiul Î.M.G.F.L. NR.3 din Chișinău, în procedura falimentului, datoria pentru întreținerea locuinței, pentru perioada 01 aprilie 2013-01 mai 2020, în sumă de 102934,09 lei și cheltuielile de judecată privind citarea publică în mărime de 200 de lei, în total suma de 103134,09 lei; s-a perceput, în mod solidar, de la Mariana Stârcea, Gheorghe Stârcea, Sergiu Stârcea și Margarita Stârcea în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3088,02 lei.

La data de 23 iunie 2022, Sergiu Stârcea a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen, anularea integrală a hotărârii primei instanțe și efectele acesteia.

Prin încheierea din 08 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de Sergiu Stârcea cu privire la repunerea în termenul legal a apelului

declarat împotriva hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a restituit, ca fiind depus în afara termenului legal, apelul declarat de Sergiu Stârcea împotriva hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 26 septembrie 2022, Sergiu Stârcea a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 08 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termenul de judecare a cererii, anularea integrală a hotărârii primei instanței și a încheierii instanței de apel din 08 septembrie 2022 și a efectelor acestora, respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind nefondată cu încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că, până la data 15 mai 2022, atât el, cât și Mariana Stârcea, Gheorghe Stârcea și Margarita Stârcea nu au fost citați, înștiințați despre faptul că ar figura în procesul intentat la cererea Î.M.G.F.L. NR.3 din Chișinău, prin care a pretins încasarea unei sume bănești în contul serviciilor comunale, de care, în fapt, nu au beneficiat. Drept urmare a depunerii cererii, a luat cunoștință de materialele cauzei. Î.M.G.F.L. NR.3 din Chișinău cu rea-credință a informat instanța despre faptul că nu cunoaște locul aflării preținșilor debitori, deoarece, în fapt, administrația Î.M.G.F.L. NR.3 din Chișinău a fost informată în repetate rânduri despre faptul că toți membrii familiei, care figurează în litigiul dat, se află peste hotarele țării, unde sunt stabiliți cu traiul și activitatea încă din anul 2011, fiind lăsate numerele de contact și adresa din Marea Britanie. Din același an, apartamentul a fost închis, fiind debransat de la agentul termic, apei calde menajeră, fiind aplicat sigiliu la contor, după ce a fost sistată furnizarea. Debransarea a fost efectuată pentru a preveni incidentele, eventualele avarieri în lipsa locatarilor, despre ce a fost informat Î.M.G.F.L. NR.3 din Chișinău, chiar reprezentantul lor a aplicat sigiliul. Debransarea a fost efectuată prin decuplarea totală a caloriferelor de la conductorul central prin sudarea ieșirii și intrării de apă din sistemul centralizat fără a fi perturbată funcționalitatea normală. Vizitele la apartament se efectuau de către proprietari ocazional și pentru perioade scurte. Apartamentul este conectat la sistemul centralizat de gaz și energie electrică cu ajutorul căruia se efectua încălzirea apei pentru necesități casnice în intervalele scurte de vizită. Din anul 2015, în apartament a început un proces de reparație capitală, în rezultatul căruia în anul 2017 a fost obținut avizul de la SRL „Chișinău-Gaz” pentru conectarea coloanei de încălzire autonomă. Sigiliul de la contorul de apă caldă este intact. Tot în anul 2017 a avut loc o discuție cu administrația Î.M.G.F.L. NR.3 din Chișinău, când a achitat niște servicii adiacente și a solicitat recalculul sumelor pretinse pentru agentul termic, deoarece efectiv nu s-a prestat, acesta fiind aplicat în baza unor normative care nu sunt relevante și nu corespund prestației efective. Referitor la apa caldă a pretins plata conform datelor contorului, care încă este sigilat. Situația creată arată că, de către administrația Î.M.G.F.L. NR.3 din Chișinău nu s-a efectuat nicio acțiune în registrul de evidență și au introdus informația incorect până la preluarea acesteia de către administratorul insolvenței.

Recurentul a susținut că, pretenția Î.M.G.F.L. NR.3 din Chișinău este nefondată și necorespunzătoare faptelor obiective din care ar putea decurge obligațiile de plată conform art. 776 Cod civil, deoarece pentru a fi posibilă nașterea obligației de plată, este necesar furnizarea serviciului, care, la caz, lipsește. Cererea de chemare în judecată a fost înaintată cu încălcarea termenului de prescripție și a fost indusă în eroare instanța prin afirmația că nu este cunoscut motivul neprezentării proprietarilor

în instanța de judecată și nici motivul din care aceștia nu recepționează citațiile. Pretenția este în contradicție cu art.858 Cod civil, pretinzând o prestație nedatorată prin nefurnizarea efectivă a acesteia și cunoscând cu certitudine că proprietarii apartamentului nu sunt în țară, fiind cunoscută adresa temporară la care puteau fi contactați, inclusiv prin intermediul telefoanelor mobile. Pretenția Î.M.G.F.L. NR.3 din Chișinău este în contradicție cu art. 391, 406 alin. (1), (2) Cod civil, având în vedere perioada indicată, în situația în care a fost solicitată plata chiar și după conectoarea coloanei de gaz autonomă cu avizul acestora datat din 2017, fapt ce suplimentar atestă rea-credința, fiind neglijate prevederile anexei nr. 4 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002.

Recurentul a precizat că, despre existența litigiului nu au fost informați până la momentul recepționării actului, acesta fiind desfășurat în lipsa părților. Hotărârea judecătorească a fost emisă cu încălcare dreptului la apărare, din motivul necitării legale, încălcându-se principiul de acces la justiție, opozabilitate, legalitate și de acțiune cu bună-credință. În lipsa temeiului legal, instanța de judecată a admis acțiunea prin aprecierea probelor prezentate de către reclamant, care cu rea-credință a prezentat doar parțial și selectiv, inducând intenționat în eroare instanța. De la momentul comunicării actelor judecătorești, a încercat a combate fondul cauzei, despre care nu a știut anterior, în pofida faptului că, se afla la adresa indicată de o perioadă îndelungată în care nu a primit nicio citație și nici macar un apel telefonic, fapt, care în opinia sa, indică la simularea unui proces de judecată, fiind plasat în fața faptului împlinit fără drept de a se apăra.

Motivul instanței de apel la respingerea cererii, s-a bazat pe avizul de recepție a citației din 18 iunie 2020 (f.d.39), care însă este un fals sau insinuare de rea-credință, deoarece e semnat cu numele „SÎRBU”, însă semnătura data nu aparține niciunui dintre codebitorii citați, ceea ce nu poate și nu trebuie folosit drept unicul argument în respectarea procedurii de citare. Celelalte scrisori de citare, precum reiese din aspectele reținute în materialele cauzei, au fost restituite cu titlu „nereclamat”. Astfel, a invocat încălcarea prevederilor art. 100 -105, art.424 - 426 Cod de procedură civilă, necomunicarea actelor de procedură și art. 118 Cod de procedură civilă, neprezentarea probelor care să justifice temeiul legal al pretenției.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului Î.M.G.F.L. NR.3 din Chișinău la 11 octombrie 2022, conform scrisorii (f.d.170) și a fost recepționată la 17 octombrie 2022, conform avizului de recepție (f.d.172).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 08 septembrie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 26 septembrie 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii contestate către participanții la proces la 13 septembrie 2022, conform scrisorii (f.d.162), iar însuși recurentul a recepționat încheierea instanței de apel la 13 septembrie 2022, conform recipisei (f.d.161). Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge

recursul declarat de Sergiu Stârcea și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Î.M.G.F.L. NR. 3 din mun.Chișinău, în procedura falimentului, împotriva Marianeii Stârcea, Gheorghe Stârcea, Sergiu Stârcea și Margaritei Stârcea cu privire la încasarea datoriei, a fost pronunțat la data de 16 mai 2022 (f.d.105).

Hotărârea din 16 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel de către Sergiu Stârcea, la data de 23 iunie 2022, depunând în acest sens cererea (f.d.109-111).

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 Cod de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind respingerea cererii cu privire la repunerea în termenul de apel împotriva hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu restituirea cererii de apel, din motivele ce succed.

Colegiul învederează că, în temeiul art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 08 septembrie 2022, a respins cererea depusă de Sergiu Stârcea cu privire la repunerea în termenul legal a apelului declarat împotriva hotărârii din 16

mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și a restituit, ca fiind depus în afara termenului legal, apelul declarat de Sergiu Stârcea împotriva hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d.156-160).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, Colegiul reiterează că, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 16 mai 2022 (f.d.105), însă cererea de apel a fost depusă de către Sergiu Stârcea, la data de 23 iunie 2022 (f.d.109-111).

Având în vedere prevederile art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești, Colegiul reține constatarea instanței de apel precum că cele invocate de apelant nu dovedesc imposibilitatea depunerii cererii de apel în termenul prevăzut de lege și astfel nu constituie temei de repunere în termenul de declarare a apelului.

În acest sens instanța de apel a punctat că, din materialele cauzei rezultă că Sergiu Stârcea a cunoscut despre litigiul aflat pe rolul instanței și nu a întreprins anumite măsuri în prezentarea poziției pe marginea litigiului, având în vedere că, pârâții au recepționat copia cererii de chemare în judecată la data de 18 iunie 2020, conform avizului de recepție (f.d.39).

Prin prisma criticilor recurentului precum că nu a cunoscut despre existența litigiului examinat, având în vedere aflarea pârâților peste hotarele țării, precum că, nici semnătura de pe avizul de recepție reținut de instanța de apel nu le aparține, pretinzând a fi un fals, Colegiul relevă că, aceste împrejurări nu justifică omiterea termenului de contestare cu apel a hotărârii primei instanțe.

În această ordine de idei, Colegiul apreciază ca fiind justificat argumentul instanței de apel precum că, prima instanță a întreprins acțiunile prevăzute de lege în vederea înștiințării pârâților, or, prin citația datată cu 10 iunie 2020, recepționată de pârâți la data de 18 iunie 2020, conform avizului de recepție (f.d.39), se atestă înștiințarea pârâților despre examinarea litigiului dat, ședința de judecată fiind stabilită pentru data de 06 octombrie 2020 ora 10:00 (f.d.38).

Or, în conformitate cu art. 102 alin. (4¹) Cod de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Ulterior, trimerile poștale prin care pârâții erau înștiințați despre ședințele de judecată se restituiau instanței ca fiind nereclamate.

Colegiul reiterează că, cererea de chemare în judecată de către Î.M.G.F.L. NR. 3 din mun.Chișinău a fost înregistrată la data de 05 iunie 2020 (f.d.2-3), prin încheierea din 09 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost acceptată cererea de chemare în judecată în procedură (f.d.37), iar dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat de prima instanță la data de 16 mai 2022 (f.d.105).

Alegația recurentului precum că semnătura nu le aparține și ar fi un fals nu este probată, or, simpla invocare a unui astfel de argument, nu confirmă împrejurarea pretinsă. De altfel, conform materialelor cauzei civile, cu calitatea procesuală de pârâți apar patru persoane, însă la cererea de apel au fost anexate în copie doar extrasele din pașaportul apelantului/recurentului, însă nu este exclusă aplicarea

semnăturii în avizul de recepție la 18 iunie 2020 de către unul dintre ceilalți membri ai familiei. Mai mult, recurentul, ulterior inițierii procesului dat, periodic s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova, aspect identificat din extrasele din pașaportul recurentului (f.d.140-141).

În atare circumstanțe, Colegiul reiterează că, prima instanță a întreprins măsurile prevăzute de legislația în vigoare, comunicând actele pârâților la adresa acestora.

Subsecvent, instanța de apel întemeiat a respins solicitarea de repunere în termenul de apel, având în vedere că, în ocurențele detaliate anterior, este evident că recurentul a fost informat despre litigiul aflat pe rolul instanței de judecată, precum și a avut posibilitatea de a beneficia de toate drepturile procedurale ce-i asigură dreptul la un proces echitabil, inclusiv de a-și prezenta obiecțiile, contraargumentele la poziția reclamantului, precum și dreptul de a contesta hotărârea primei instanțe în termen.

Argumentul recurentului precum că, a aflat despre litigiul în cauză ca urmare a depunerii cererii în cancelaria Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, nu poate justifica repunerea în termenul de apel, în situația în care cererea dată a fost înregistrată la data de 15 iunie 2022 (f.d.107), fiind în interiorul termenului de apel.

Astfel, Colegiul reține justetea raționamentului instanței de apel precum că nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 116 Cod de procedură civilă, în condițiile în care nu este justificat argumentul că doar la data de 19 iunie 2022 a aflat despre litigiul examinat.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

În final, Colegiul apreciază ca fiind corectă soluția instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termenul de apel, care a determinat restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, având în vedere depunerea acesteia în afara termenului legal, or, instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Alegațiile părții recurente inserate în recurs nu și-au găsit confirmare și nu pot fi reținute în casarea încheierii contestate, precum și în repunerea în termenul de apel, deoarece omiterea termenului de declarare a apelului este imputabilă apelantului/recurentului, care nu și-a exercitat drepturile procedurale în interiorul termenului stabilit de legiuitor.

Alte argumente invocate de recurent vizează dezacordul acestuia cu hotărârea primei instanțe, însă nu justifică casarea încheierii instanței de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale,

art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, promovat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art.13 CEDO, Colegiul relevă că, circumstanțele relatate denotă că, recurentul și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul instituit de legiuitor.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Sergiu Stârcea.

Se menține încheierea din 08 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ NR. 3 din mun.Chișinău, în procedura falimentului, împotriva Marianeii Stârcea, Gheorghe Stârcea, Sergiu Stârcea și Margaritei Stârcea cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat